

TALEPAPIR

Miljø- og
Fødevareministeriet

Miljø- og fødevareministerens besvarelse af samrådsspørgsmål AR-AU stillet den 21. februar 2019 af Ida Auken (RV), Christian Rabjerg Madsen (S), Trine Torp (SF), Øjvind Vilsholm (EL) og Christian Poll (ALT).

Spørgsmål AR

”Hvad er ministerens forklaring på, at Landbrugsstyrelsen ikke har udbetalt sammenlagt 289 mio. kr. til landmænd, der ønsker at gøre deres produktion mere miljø- og dyrevenlig, og som har fået tilsagn om støttekronerne?”

Spørgsmål AS

”I svaret på MOF alm. del – spørgsmål 545 beklages der, at der har været forsinkelse i forbindelse med udbetaling af tilsagn fra Landbrugsstyrelsen. Hvorfor er der ikke blevet grebet ind tidligere for at sikre, at landmændene rettidigt får udbetalt midler, de har fået tilsagn om?”

Spørgsmål AT

”Hvad vil ministeren konkret gøre for at løse problemet med den alt for lange

TALEPAPIR

Miljø- og
Fødevareministeriet

sagsbehandlingstid i Landbrugsstyrelsen, og hvordan er ministerens vurdering af den service, Landbrugsstyrelsen yder landmænd, som har tilskud til gode hos Landbrugsstyrelsen?”

Spørgsmål AU

”Har Miljø- og Fødevareministeriet undersøgt eventuelle miljømæssige og økonomiske konsekvenser af de manglende udbetalinger?”

Svar

Tak for spørgsmålene, som jeg besvarer samlet i det følgende.

”Det talte ord gælder”

1. Hvorfor har Landbrugsstyrelsen ikke udbetalt i alt 289,1 mio. kr. til landmændene? (AR)

1.1. Indledning

Det giver sig selv, at man som ansvarlig minister ikke kan være tilfreds, når landmænd, der har ydet en indsats for både miljø og dyrevelfærd, skal vente for længe på den forudsatte betaling.

Både jeg selv og Landbrugsstyrelsens direktør har derfor også ved flere lejligheder tilkendegivet, at vi beklager de lange sagsbehandlingstider, som kendetegner nogle af projektstøtteordningerne på nuværende tidspunkt.

Men beklagelser gør jo ikke i sig selv noget ved sagsbehandlingstiderne. Derfor har styrelsen også igangsat forskellige tiltag for at mindske tiderne markant i de kommende år. Det skal jeg vende tilbage til.

Den udfordring, Landbrugsstyrelsen står overfor, er, at der ved årsskiftet var i alt 524 åbne udbetalingsanmodninger fra landmænd, der havde gennemført deres projekter. Det giver udbetalingsanmodninger for i alt 289,1 mio. kr.

Styrelsen er i fuld gang med at sagsbehandle dem på nuværende tidspunkt, men ikke alle sager er lige lette at gå til. Ofte er der fx brug for at foretage høringer af landmanden for at få indhentet nødvendige oplysninger. Og det forlænger selvfølgelig sagsbehandlingstiden.

1.2. Sagsbehandlingstunge ordninger

Jeg ved, at man i Landbrugsstyrelsen arbejder hårdt på at finde den rette balance imellem hensyn til både miljø-, klima- og erhverv samt krav fra national og europæisk lovgivning. Det betyder, at kompleksiteten kan blive stor, og derfor arbejder styrelsen også løbende på at

forenkle ordningerne så meget som muligt – inden for de regler, vi er underlagt fra EU's side.

På projektstøtteområdet har Landbrugsstyrelsen arbejdet med ordninger, som for eksempel Modernisering af Kvægstalde 2016, der har vist sig særdeles vanskelig at sagsbehandle. Meget ofte er en høring af landmanden nødvendig. Det vil sige, at sagsbehandleren er nødt til at kontakte ansøgeren og stille opfølgende spørgsmål til dokumenter eller andet i forbindelse med ansøgningen.

Landbrugsstyrelsen skønner, at sagsbehandling på for eksempel kvægstaldsordningen i gennemsnit tager 44 timer **per sag**. Det er klart, at når der er modtaget 145 sager indenfor denne ordning, så kræver det rigtig, rigtig mange ressourcer.

Jeg ved, at Landbrugsstyrelsen inddrager den viden, som man har opnået på baggrund af de seneste projektstøtteordninger ved opsætning af nye ordninger, hvor der er stort fokus på både at

gøre det lettere for ansøgere og lettere at administrere.

1.3. Ufuldstændige ansøgninger

Der har samtidig været problemer med ufuldstændige ansøgninger med manglende oplysninger. Ansøgningerne kræver som regel høring, og det forsinker sagsbehandlingen.

Et samarbejde med PWC på udbudskontrol har vist, at cirka 60 pct. af høringer kan undgås, hvis ansøgere sender alle relevante bilag i første omgang. Det vil sige, at en del af kræfterne på sagsbehandling vil kunne spares, hvis ikke der skulle udføres så mange høringer. Dermed vil også sagsbehandlingstiderne blive kortere til gavn for både erhvervet og styrelsen.

Mere gennemarbejdede ansøgninger, hvor alle oplysninger og nødvendige dokumenter er med fra starten, er et vigtigt redskab til at sikre, at støttekronerne kommer hurtigere ud til landmændene.

1.4. Den lange sagsbehandlingstid skyldes også afvikling af tidligere sagspukler

Den langtrukne sagsbehandling er dog ikke kun en konsekvens af komplekse regler og dokumentationskrav og ufuldstændige ansøgninger.

Landbrugsstyrelsen stod i den situation i 2017, at der skulle ske sagsbehandling på en række komplicerede ordninger med en stor andel af manuel sagsbehandling. Samtidigt var sagsbehandlingsenhederne lige flyttet til Sønderjylland som led i Bedre balance I.

Det medførte stor udskiftning af medarbejdere, hvilket påvirkede sagsbehandlingen. På samme tidspunkt måtte Landbrugsstyrelsen prioritere ressourcer til revision og ikke mindst tilsagnsgivning, som var vigtigt for at få projekter i gang.

Den oparbejdede sagspukkel på udbetalingerne forventede styrelsen oprindeligt at afvikle i løbet af 2018. Det er midlertidigt ikke sket, og derfor blev en task force nedsat med arbejdsstart den 1.

januar 2019. Jeg vil fortælle mere om task forcens arbejde i min besvarelse af spørgsmålet om løsninger.

1.5. Konklusion

Der har altså været forlængede sagsbehandlingstider på projektstøtteområdet bl.a. på grund af komplekse regler og afvikling af tidligere sagspukler. Hverken jeg eller Landbrugsstyrelsens direktør er glade for situationen med de forlængede sagsbehandlingstider på projektstøtteområdet.

I enkelte tilfælde har nogle landmænd måttet vente i lang tid, og det kan være med til at påvirke deres økonomi. Jeg har dog en klar forventning om, at igangsatte tiltag som automatisering af tilsagnsgivning og øget brug af standardomkostninger vil være med til at nedbringe sagsbehandlingstiden, så landmænd får udbetalt tilskud inden for den tid, de er stillet i udsigt.

2. Hvorfor blev der ikke grebet ind tidligere for at forkorte sagsbehandlingstiden? (AS)

2.1. Indledning

Det giver god mening, at man undrer sig over, hvordan det kunne komme til, at sagsbehandlingstiderne blev så lange. Jeg vil dog gerne benytte lejligheden til at slå fast, at forsinkelser i sagsbehandling hovedsageligt vedrører projektstøtteordningerne.

Det er vigtigt for mig at understrege, for når det kommer til de helt store udbetalinger af bl.a. direkte arealstøtte til ca. 6 milliarder kroner, så har landmændene fået deres penge til tiden. Her ligger Danmark faktisk i front sammenlignet med de øvrige EU-lande.

2.2. Målrættede tiltag for nedbringelse af sagsbunken

Landbrugsstyrelsens direktion blev i 2017 gjort opmærksom på, at anmodninger om udbetalinger til visse tilskudsordninger var vanskelige at sagsbehandle. Derfor blev der sat mål for, hvornår udbetalingsanmodninger modtaget i 2017 skulle være færdigbehandlede. Det endelige mål blev fastsat til den 31. december 2018. Målet

blev stort set indfriet, bortset fra enkelte sager, hvor der var helt særlige problemstillinger.

Landbrugsstyrelsen har altså forsøgt at gribe ind, så hurtigt man kunne, efter man blev opmærksom på problemets omfang, men som det fremgår, har det ikke været ligetil.

I begyndelsen af 2018 var der dermed en bunke sager, som sagsbehandlerne i Landbrugsstyrelsen skulle afvikle samtidig med, at de også skulle arbejde på de nyindkomne sager.

Indsatsen medførte, at Landbrugsstyrelsen i 2018 traf afgørelse i knap 20 % flere sager end i 2017.

Det har vist sig at være en omfattende opgave, og ultimo 2018 nedsatte Landbrugsstyrelsen derfor tasken, som skal sagsbehandle udbetalingsanmodninger modtaget i 2018 inden 1. juli 2019.

2.3. Konklusion

Som sagt tidligere er jeg enig i, at det er utilfredsstillende for landmændene, at sagsbehandlingstiderne har været lange, og at

enkelte landmænd har ventet på deres penge i årevis. Samtidig ved jeg, at Landbrugsstyrelsen løbende gennemfører tiltag for at sikre rettidig udbetaling til landmændene.

Det er min forventning, at den nedsatte task force tager hånd om det akutte problem med udbetalingsanmodninger fra 2018.

Tilsvarende er det også min forventning, at de mere langsigtede tiltag, som Landbrugsstyrelsen har taget omkring en større grad af automatisering i sagsbehandlingen af ordningerne, vil have en positiv effekt på sagsbehandlingstiderne.

3. Konkrete løsninger og ministerens vurdering af LBSTs service (AT)

3.1. Indledning

Nu har vi brugt en del tid på at gennemgå årsagerne til de lange sagsbehandlingstider, så jeg er glad for at kunne rette blikket mod løsninger. Det er min overbevisning, at vi har

igangsat nogle stærke initiativer, så vi kan gøre det bedre fremover.

3.2. Konkrete tiltag til at løse problemet med den lange sagsbehandlingstid på visse projektstøtteordninger

Task force

Jeg vil gerne uddybe lidt om task forcen, selv om der blev forelagt en detaljeret redegørelse for den i besvarelsen til MOF-almindelig del spørgsmål 543.

Ud af de 524 anmodninger, jeg nævnte i starten, blev 462 modtaget *efter* 1. januar 2018. De 462 sager behandles nu af task forcen, som gik i gang lige efter årsskiftet og skal arbejde til udgangen af juni.

I arbejdet med at få stablet task forcen på benene, har det været en prioritet, at medarbejderne i task forcen skulle være så operative som muligt fra start. Derfor har styrelsen valgt at nedsætte et team delt imellem Sønderjylland og København, hvor man inddrager erfarne medarbejdere, forlænger vikaransættelser samt ansætter nye

vikarer til at klare opgaven med at sagsbehandle alle de 462 sager inden for kun 6 måneder.

Nu har vi haft teamet i gang i godt to måneder, og indtil videre går sagsbehandlingen godt, og styrelsen forventer at nå i mål med udgangen af juni. Der er nu truffet afgørelse i mere end 20 % af sagerne, og sagsbehandling pågår i de resterende.

Jeg bemærker i den forbindelse, at der i de afgjorte sager samlet var anmodet om udbetaling af knap 35 mio. kr., mens styrelsen har alene fundet grundlag for at udbetale godt 31 mio. kr. i de nu afgjorte sager. I mere end 20 % af de afgjorte sager er der sket en reduktion eller givet afslag på udbetalingen.

Forskellen på det anmodede beløb og det udbetalte beløb siger noget om sagernes kompleksitet.

Landbrugsstyrelsen har en klar ambition om at nå det fastsatte mål om at afslutte samtlige sager med udbetaling eller afslag senest den 30. juni

2019, på nær sager som viser sig berørt af forhold som svig, konkurser, dødsboer eller sager, der som følge af øvrige forhold hos ansøgeren ikke er fuldt oplyste.

Nu undrer man sig sikkert: ”Men hvad så med de 62 andre udbetalingssager, som ikke indgår i task force?”. Her er 6 sager afgjort, mens sagsbehandling fortsat pågår i de resterende. Som tidligere nævnt er det sager, hvor der er helt særlige udfordringer. Sagsbehandlingen af disse sager forventes også afsluttet inden 30. juni 2019, med samme forbehold som tidligere, dvs. på nær sager som viser sig berørt af forhold som svig, konkurser, dødsboer eller sager, der som følge af øvrige forhold hos ansøgeren ikke er fuldt oplyste.

Jeg vil også gerne fortælle om de mere langsigtede tiltag, som Landbrugsstyrelsen har igangsat for at få pengene hurtigere ud til landmændene:

Automatisering

Styrelsen har igangsat flere automatiseringsprojekter. Det drejer sig om at

undgå manuel sagsbehandling til projekter, som eksempelvis skal forbedre miljø eller dyrevelfærd.

Styrelsen har et mål om, at 55 pct. af sagsbehandlingen på projektstøtteordningerne i 2022 skal ske automatisk, det vil sige uden involvering af en sagsbehandler. Til sammenligningen er automatiseringsgraden på den nuværende projektordning vedr. tilskud til farestalde opgjort til 29 pct.

Med automatisering af sagsbehandling på tilsagnsgivningen frigøres ressourcer til at andre og mere krævende opgaver som for eksempel sagsbehandling af projektændringer eller netop udbetalingsanmodninger.

Et godt eksempel herpå er ansøgningsrunden på tilskudsordningen for etablering af løsdrift i farestalde i 2018, hvor alle 38 tilsagn blev sagsbehandlet på under 2 måneder, heraf 11 helt automatisk.

De erfaringer, Landbrugsstyrelsen har høstet i forbindelse med farestaldsordningen, skal nu

bruges på flere af styrelsens kommende projektstøtteordninger. Og det står allerede nu klart, at fokus på en højere automatiseringsgrad vil betyde en væsentlig effektivisering til gavn for erhvervet såvel som styrelsen.

Standardomkostninger

Landbrugsstyrelsen arbejder også med at udbrede de såkaldte standardomkostninger. Det betyder, at styrelsen prøver at forkorte sagsbehandlingstider og mindske antallet af fejl i ansøgningerne ved at tage udgangspunkt i et standardiseret udgiftsbehov i stedet for de faktiske udgifter.

Sagsbehandling på baggrund af faktiske udgifter påvirker sagsbehandlingstiden negativt, da det betyder, at alle udbetalingsanmodninger skal gennemgås manuelt for at verificere bilagene. Det fører ofte til høringer hos de landmænd, som mangler at indsende nødvendige dokumenter.

3.3. Vurdering af Landbrugsstyrelsens service overfor de landmænd, hvor der udestår udbetaling af tilskud

I forhold til hvordan jeg vurderer den service, Landbrugsstyrelsen yder til landmænd, som har tilskud til gode på specifikke ordninger og har måttet vente i flere år er svaret, at jeg ikke er tilfreds. Og det er Landbrugsstyrelsen i øvrigt heller ikke selv.

Det er derfor, styrelsen har nedsat en task force og også er i fuld gang med en række tiltag omkring automatisering, som skal forbedre sagsbehandlingstiderne.

Når det så er sagt, er der også en lovgivning, som skal overholdes, og derfor kan det være nødvendigt med høringer mv., som kan forlænge sagsbehandlingen.

Det er også vigtigt at holde sig for øje, at når det kommer til de helt store udbetalinger af landbrugsstøtten, er vi i Danmark blandt de bedste i EU til at få pengene hurtigt ud.

Men det skal ikke skygges for, at der er en bunden opgave med at få afviklet de gamle sager samtidig med, at der ikke opstår nye bunker.

For de nye udbetalingsanmodninger på projektstøtteområdet, som indkommer i 2019, har Landbrugsstyrelsen som mål, at sagsbehandle mindst 60 pct. af dem senest 90 dage efter modtagelsen.

4. Vurdering af miljømæssige og økonomiske konsekvenser (AU)

4.1. Indledning

Nu er vi nået til det sidste spørgsmål. Udvalget spørger om der er blevet lavet vurdering af miljømæssige eller økonomiske konsekvenser af manglende udbetalinger. Jeg kan oplyse, at der ikke er blevet lavet nogen undersøgelser af de miljømæssige eller økonomiske konsekvenser af de manglende udbetalinger.

4.2. Miljømæssige konsekvenser af de manglende udbetalinger

For så vidt angår de miljømæssige konsekvenser, vil det ifølge Landbrugsstyrelsen ikke være en nem opgave at udregne. Udbetalinger sker typisk, når projektet allerede er bygget, så rent miljømæssigt er det uvæsentligt, om landmanden

har fået pengene udbetalt fra Landbrugsstyrelsen eller ej, idet projektet *er* realiseret.

Det kan ikke udelukkes, at enkelte landmænd afholder sig fra at søge tilskud til at gennemføre projekter, der ellers ville påvirke miljøet positivt, da de kan frygte, at styrelsen til tider har lange sagsbehandlingstider. Det er dog ikke Landbrugsstyrelsens vurdering, at sådanne overvejelser generelt set afholder landmænd fra at søge om tilskud.

Således modtog Landbrugsstyrelsen ansøgninger for i alt 538 mio. kr. til en pulje på 110 mio. kr. ved sidste ansøgningsrunde til tilskudsordningen ”Modernisering af Kvægstalde” i efteråret 2018.

4.3. Økonomiske konsekvenser af de manglende udbetalinger

Samtidig er det oplagt, at det desværre har økonomiske konsekvenser for den enkelte landmand, når han skal vente på penge i længere tid. Landbrugsstyrelsen har ikke gennemført nogen økonomisk analyse af konsekvenserne, men både jeg og styrelsen er meget bevidste om,

at det skaber frustrationer, bekymringer og pres på kassekreditten, når landmændene ikke får deres penge til tiden. Og netop derfor har vi også fokus på initiativer til forbedringer, som jeg har oplyst i dag.